Education Strategies in Medical
2018;10(6): 469-478
www.edcbmj.ir
Original Article
Farname Inc.

Explaining Student-Teachers High-Risk Behaviors Based on Academic Identity and Academic Motivation

Zobair Samimi[1], Abozar Dehani[2], Farnaz Shaban Basim[1], Arash Shahbaziyan khonig[1]

1. Department of Educational Psychology, Faculty of Psychology and Education Science, Azerbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran
2. Department of Educational Sciences, farhangian University, Allameh Tabatabaei Pardis of Sabzevar, Sabzevar, Iran

Article Information

Article history:

Received: 2017/03/13
Accepted: 2017/08/08
Available online: 2017/10/31

EDCBMJ 2018; 10(6): 469-478

Corresponding author at:

Farnaz Shaban Basim
Department of Educational Psychology, Faculty of Psychology and Education Science, Azerbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran
Tel: 09364745971
Email:
Farnaz.shaban@yahoo.com

Abstract

Background and Aims: High-risk behaviors endanger the health and well-being of individuals. Therefore, it is important to recognize its effective factors. Therefore this study aimed to explain student - teachers high-risk behaviors based on academic identity and academic motivation.

Methods: The research method was a descriptive-correlation, and the statistical population consists of all male student – teachers (n=500) at Farhangian University of Sabzevar in 2016-2017 and 220 students were selected using available sampling method and using the Cochran formula. Academic identity status questionnaire, academic motivation scale and Iranian youth high-risk behaviors scale were used for data gathering. Data analysis was performed using the multiple regression analysis (stepwise) and software SPSS version 16.

Results: The results showed that there is a significant negative relationship between academic identity achievement with smoking and sex and followering academic identity with sex ($p<0.05$). There is a significant negative relatioship between internal motivation with smoking and sex ($p<0.01$). Stepwise regression analysis showed academic identity achievement and academic identity follower predict Smoking and sex components. Also, intrinsic motivation predict smoking and sex components of high-risk behaviors.

Conclusions: Academic identity and academic motivation are predictors of high-risk behaviors in students.

KeyWords: High-Risk Behaviors, Academic identity, Academic motivation

Copyright © 2016 Education Strategies in Medical Sciences. All rights reserved.

How to cite this article:

Samimi Z, Dehani A, Shaban Basim F, Shahbaziyan khonig A. Explaining Student-Teachers High-Risk Behaviors Based on Academic Identity and Academic Motivation. Educ Strategy Med Sci. 2017; 10 (6) : 469 -478

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

دوماهنامه علمی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی
بهمن–اسفند ۱۳۹۶
2018;10(6):469-478
www.edcbmj.ir
مقاله پژوهشی
Farname Inc.

تبیین رفتارهای پرخطر دانشجو ـ معلمان براساس هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی

زبیر صمیمی[۱]، ابوذر دهانی[۲]، فرناز شبان بسیم[۱]، آرش شهبازیان خونیق [۱]

۱. گروه علوم تربیتی دانشکدهٔ روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران
۲. گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس علامه طباطبائی سبزوار، سبزوار، ایران

اطلاعات مقاله

تاریخچه مقاله
دریافت: ۱۳۹۵/۱۲/۲۳
پذیرش: ۱۳۹۶/۰۵/۱۷
انتشار آنلاین: ۱۳۹۶/۰۸/۰۹

EDCBMJ 2018; 10(6):469-478

نویسنده مسئول:
فرناز شبان بسیم
گروه علوم تربیتی دانشکدهٔ روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران
تلفن: ۰۹۳۶۴۷۴۵۹۷۱
پست الکترونیک:
Farnaz.shaban@yahoo.com

چکیده

زمینه و اهداف: از آن‌جاکه رفتارهای پرخطر سلامت و به‌زیستی افراد را به خطر می‌اندازد، شناخت عوامل مؤثر بر آن اهمیت فراوانی دارد. لذا هدف از پژوهش حاضر تعیین نقش هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی در رفتارهای پرخطر دانشجوـ معلمان پسر دانشگاه تربیت معلم سبزوار است.

روش بررسی: روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع هم‌بستگی است. جامعهٔ آماری پژوهش شامل کلیهٔ دانشجوـ معلمان پسر دانشگاه فرهنگیان سبزوار در سال تحصیلی ۹۶- ۱۳۹۵ به تعداد ۵۰۰ نفر است که از بین این دانشجویان ۲۲۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس و با استفاده از فرمول کوکران به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامهٔ منزلت هویت تحصیلی، مقیاس انگیزش تحصیلی و پرسش‌نامهٔ رفتارهای پرخطر جوانان ایرانی استفاده شد. برای تجزیه‌وتحلیل داده‌های پژوهش از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه با روش گام‌به‌گام استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که هویت تحصیلی موفق با مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی و هویت تحصیلی دنباله‌رو با مؤلفهٔ رابطهٔ جنسی رابطهٔ منفی معناداری دارد (p <۰/۰۵). انگیزش درونی با مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی رابطهٔ منفی معنادار دارد (p<۰/۰۱). نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد که هویت تحصیلی موفق و هویت تحصیلی دنباله‌رو، مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی را پیش‌بینی می‌کنند و همچنین انگیزش درونی، مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی را پیش‌بینی می‌کنند (p <۰/۰۵).

نتیجه‌گیری: هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی، پیش‌بینی کنندهٔ رفتارهای پرخطر دانشجویان هستند.

کلمات کلیدی: هویت تحصیلی، انگیزش تحصیلی، رفتارهای پرخطر

کپی‌رایت ©: حق چاپ، نشر و استفاده علمی از این مقاله برای مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی محفوظ است.

مقدمه

شیوهٔ زندگی سالم، عامل مؤثر و مهمی در سلامت جسمی، روانی و اجتماعی است و منبعی ارزشمند برای کاهش شیوع و تأثیر مشکلات بهداشتی، ارتقای سلامت، تطابق با عوامل تنش‌زای زندگی و بهبود کیفیت زندگی است [۱]. اگر رفتارهای انسان را براساس سود و زیانی که برای فرد و جامعه دارد، در یک پیوستار در نظر بگیریم، در یک سر آن رفتارهای بهنجار و سازگار با محیطی است که فرد در آن زندگی می‌کند و سر دیگر پیوستار به رفتارهایی ختم می‌شود که برای فرد و جامعه مضر بوده و سلامتی آن‌ها را تهدید می‌کند. طبیعی است که هر جامعه‌ای تلاش می‌کند از گرایش افراد به سمت منفی پیوستار جلوگیری کند و از بروز رفتارهای پرخطر (High-Risk Behaviors) در امان باشد[۲]. رفتارهای پرخطر، به رفتارهایی گفته می‌شود که سلامت و به‌زیستی افراد را به خطر می‌اندازد. این رفتارها شامل رفتارهایی هستند که یا سلامتی فرد را به خطر می‌اندازد مانند مصرف الکل، مصرف سیگار و روابط جنسی نامطمئن یا رفتارهایی هستند که سلامتی دیگر افراد را تهدید می‌کند مانند دزدی، پرخاشگری، فرار از مدرسه و خانه [۳]. با این حال، رایج‌ترین رفتارهای پرخطر عبارت‌اند از: مصرف زیاد مشروبات الکلی، سوء مصرف مواد، رابطهٔ جنسی ناایمن، رانندگی خطرناک، ورزش‌های خطرناک، قماربازی، کارهای بی‌بندوباری و غیرقانونی [۴].

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

تحقیقات نشان می‌دهد که متداول‌ترین وقوع این رفتارها در محیط دانشگاه است [۵]. دانشجویان از حیث موقعیت و منزلت فکری و اجتماعی فعلی و آینده با بقیهٔ همگنان خود تفاوت دارند. آن‌ها به دلیل ماهیت انتقالی دانشجویی، در معرض عوامل استرس‌زا قرار می‌گیرند [۶، ۷] و با تقاضاهای روزافزون جهانی کنار بیایند که باید در آن برای مسائلی مانند شغل، شیوهٔ زندگی، دوستان، خانواده، مذهب و سیاست تصمیم بگیرند و انتظارات خانواده، معلمان، دوستان و سایر گروه‌ها را برآورده سازند [۸] درنتیجه رفتارهای پرخطر ازجمله مصرف زیاد الکل، مصرف غیرقانونی دارو و رفتار جنسی ناایمن می‌تواند به میزان زیادی منجر به بیماری و مرگ‌ومیر در میان دانشجویان شود [۹]. با توجه به صدمات و خسارات جبران‌ناپذیر ناشی از رفتارهای پرخطر و صرف هزینه‌های زمانی و مالی گزاف، پیشگیری و شناسایی عواملی که باعث بروز این رفتارها می‌شود، به‌عنوان بهترین رویکرد برای کاهش بروز رفتارهای پرخطر و تهدیدکننده در سطح جامعه محسوب می‌شوند [۱۰].

هم‌چنین یکی از ویژگی‌های بارز جوانان دانشجو، هیجان‌خواهی و آستانهٔ انگیختگی بیشتر نسبت به سایر افراد جامعه است که باعث می‌شود نیاز به تحریک، تنوع و تجارب جدید و ریسک‌پذیر را در خود احساس کنند که این مسئله تلاش و اشتیاق درونی آن‌ها را در فرایند یادگیری تحت تأثیر قرار می‌دهد. بنابراین، به نظر می‌رسد رفتارهای پرخطر در شکل‌گیری هویت تحصیلی (Academic Identity) نقش دارد [۱۱]. هویت من (ego – identity) به‌عنوان یکی از موضوعات مهم حوزهٔ تحول شخصیت را اولین‌بار Erickson در سال ۱۹۵۰ مطرح کرد. براساس نظریهٔ تحول روانی ـ اجتماعی Erickson مهم‌ترین تکلیف دوران نوجوانی، شکل‌گیری احساس هویت پایداری است که ازجمله مسائل مهم در زمینهٔ تحصیلی است [۱۲]. هویت تحصیلی، فرایند پاسخ‌گویی آگاهانهٔ هر فردی نسبت به موقعیت تحصیلی خود است؛ این که آیا باید درس بخواند یا خیر و چه راهی را در پیش بگیرد، در جستجوی هویت تحصیلی خود است. در صورت وجود چنین هویتی در فرد نوعی احساس برای حرکت و موفقیت در جنبه‌های مختلف تحصیلی به‌وجود می‌آید. هم‌چنین با این احساس، موانع موجود در راه موفقیت یکی پس از دیگری برداشته می‌شود [۱۳].

هویت تحصیلی، بازتابی از انواع شایستگی‌ها، خود مختاری، هدفمندی، باورهای کارآمدی و تجربهٔ هیجان‌های رایجی است که نوجوانان و جوانان در کلاس‌های درس با همسالان و معلمان خود دارند و مشخصهٔ آن چگونه‌عمل‌کردن در عرصه‌های تحصیلی است [۱۴].Isaacson و Was با درنظرگرفتن حیطهٔ تحصیلی به‌عنوان یکی از حیطه‌های مهم زندگی، منزلت‌های چهارگانهٔ هویت تحصیلی را بیان کرده‌اند [۱۵].

منزلت هویت تحصیلی سردرگم (Academic Diffusion Identity)، به نبودِ اکتشاف یا تعهدی اشاره دارد که اغلب با تعلل دربارهٔ تصمیم‌های مربوط به ارزش‌های تحصیلی است. منزلت هویت تحصیلی زودرس (Academic Moratorium Identity)، بیانگر تعهدات محصل نسبت به ارزش‌ها و آرمان‌های تحصیلی است که از افراد مهم زندگی خود (مانند والدین، معلمان، همسالان) گرفته شده است. منزلت هویت تحصیلی دیررس (Academic Foreclosure Identity)، به زمان تردید تحصیلی یک محصل اشاره دارد که برای رسیدن به نتیجه‌گیری دربارهٔ ارزش‌ها و اهداف تحصیلی تلاش می‌کند. آخرین منزلت شکل‌گیری هویت تحصیلی، هویت تحصیلی موفق (Academic Achievement Identity) است که به تعهد نسبت به مجموعه‌ای از ارزش‌های تحصیلی اشاره دارد که به دنبال یک دورهٔ اکتشاف به‌وجود آمده‌اند.

در رابطه با ارتباط هویت تحصیلی و رفتارهای پرخطر، Schwartz و همکاران در پژوهش خود نشان دادند که هویت درون ـ فردی با رفتارهای پرخطر بهداشتی رابطهٔ معکوس دارد [۱۱]. هم‌چنین نتایج مطالعهٔ Dumas و همکاران نشان می‌داد که نوجوانان با تعهد هویت بالاتر، کمتر از نوجوانان با تعهد هویت پایین‌تر، به رفتارهای پرخطر روی می‌آورند [۱۶]. مطالعهٔ Usefi در رابطه با نقش سبک‌های هویت در به‌زیستی روان‌شناختی معلمان متأهل نیز بر نتایج پژوهش‌های انجام‌شده صحه می‌گذارد [۱۷]. نتایج پژوهش Taheri و همکاران نشان داد که تعهد هویت، پیش‌بینی‌کنندهٔ به‌زیستی روان‌شناختی افراد است [۱۸]. مطالعهٔ Ghazanfari نیز نشان داد که ارزیابی مثبت از هویت تحصیلی، نقش مؤثری در به‌زیستی روان‌شناختی دانشجویان دختر و پسر و کاهش بروز رفتارهای پرخطر دارد [۱۹]. Berzonsky و Kuk در پژوهش خود گزارش کردند که دانشجویان با سبک‌های هویت اطلاعاتی و هنجاری در مقیاس‌های اهداف تحصیلی، واقع‌بینی، نقشه‌های طولانی‌مدت دربارهٔ زندگی و اهداف و روابط پایدار با همسالان خود نمرات بیشتری کسب کردند. علاوه بر این، نتایج مطالعهٔ بالا نشان داد که دانشجویان با سبک هویت اطلاعاتی در مقایسه با دانشجویان با سبک هویت سردرگم سالم‌تر بوده و از سبک زندگی بهتری برخوردارند [۲۰]. برخلاف این‌که در پژوهش‌های مذکور به ارتباط هویت با به‌زیستی روان‌شناختی پرداخته شده؛ اما بعضی از این پژوهش‌ها سبک‌های هویت را فقط به‌طور کلی (نه فقط هویت تحصیلی) بررسی کرده و به ارتباط آن با رفتارهای پرخطر نپرداخته‌اند. همچنین پژوهش‌های پیشین

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

انجام شده بیشتر محدود به جامعهٔ دانش‌آموزان و محصل‌ها بوده و جامعهٔ دانشجویان را بررسی نکرده‌اند که پژوهش حاضر در راستای پژوهش‌های پیشین این موارد را هم بررسی کرده است.

انگیزش تحصیلی (Academic Motivation) نیز عامل دیگری است که می‌تواند در بروز رفتارهای پرخطر نقش داشته باشد [۲۱]. انگیزش تحصیلی نیروی محرکه‌ای برای دانشجویان است که تحت تأثیر حالات و فرایندهای درونی فرد قرار می‌گیرد. از نظر روانشناسان، انگیزش (Motivation) یکی از مفاهیم دیگری است که برای توضیح سطوح مختلف عملکرد به‌کار می‌رود. این مفهوم، تفاوت میزان تلاش برای انجام تکالیف را بازگو می‌کند. به عبارت دقیق‌تر، انگیزش با میزان انرژی ارتباط دارد که نوعاً در فعالیت‌های یادگیری به‌کار می‌رود [۲۲]. به‌طور کلی، انگیزش تحصیلی به تمایل فرد برای رسیدن به هدف‌های تحصیلی اشاره دارد و نقش اساسی در علاقه‌مندی دانش‌آموزان به مدرسه و پیشرفت تحصیلی آنان ایفا می‌کند [۲۳].

بر مبنای نظریهٔ خود تعیین‌گری Ryan وDesi تحلیل کامل فرایند انگیزش، مستلزم در نظر گرفتن سه سازهٔ مهم یعنی انگیزش درونی (Intrinsic Motivation)، انگیزش بیرونی (Extrinsic Motivation) و بی‌انگیزگی (amotivation) است [۲۴]. انگیزش درونی به انگیزه‌ای اشاره دارد که افراد را به صورت خودجوش و درونی به سمت انجام تکلیفی خاص به حرکت وا می‌دارد و انجام تکلیف به خودی خود و صرف‌نظر از پاداش‌های بیرونی برای فرد، ارزشمند و رضایت‌بخش است [۲۵]. انگیزش بیرونی نیز به انگیزه‌ای اشاره دارد که افراد را به دلیل پاداش‌ها و تقویت‌های بیرونی، مجبور به انجام یک تکلیف می‌کند [۲۶]. هم‌چنین بی‌انگیزگی یا فاقدانگیزش‌بودن نیز اشاره به افرادی دارد که هیچ‌گونه انگیزه‌ای (خشنودی و ارزشمندی درونی یا مشوق‌های بیرونی) برای فعالیت‌های خود دریافت نکرده و در نتیجه از انجام آن‌ها اجتناب می‌کنند [۲۷].

بنابراین دانشجویان با انگیزش تحصیلی، تحرک لازم را برای به‌اتمام رساندن یک تکلیف، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجهٔ معینی از شایستگی در کار خود پیدا می‌کنند تا در نهایت بتوانند در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی به موفقیت لازم برسند[۲۸]. مطالعات انجام‌شده در داخل و خارج کشور، بر رابطهٔ معنادار بین وضعیت انگیزش تحصیلی با رفتارهای پرخطر و به طور کلی سلامت اشاره دارند [۲۹، ۳۰]. در ایران پژوهش Samimi و همکاران نشان داد که مؤلفه‌های انگیزش درونی، انگیزش بیرونی و بی‌انگیزگی با رفتارهای پرخطر ارتباط داشتند. هم‌چنین، نتایج این پژوهش نشان داد که انگیزش درونی، رفتارهای پرخطر را به صورت منفی پیش‌بینی می‌کند در حالی که بی‌انگیزگی، رفتارهای پرخطر را به صورت مثبت پیش‌بینی می‌کند [۳۰]. نتایج تحقیقات Behzadpoor و همکاران نیز نشان داد که دانش‌آموزانی که رفتارهای پرخطر بیشتری مثل مصرف مواد مخدر را تجربه می‌کنند، احتمال بیشتری دارد که ترک تحصیل کنند [۳۱]. مطالعهٔ Kodjo و همکاران نشان داد که دانش‌آموزان با پیشرفت تحصیلی کمتر، رفتارهای پرخطر بیشتری را انجام می‌دهند [۳۲]. به‌طور کلی نتایج پژوهش‌های متعدد نشان می‌دهد وقتی افراد در تکالیف تحصیلی مبتنی بر انگیزش درونی هم‌چون علاقه‌مندی، لذت بردن و با هدف یادگیری مشارکت می‌کنند، این درگیر شدن نسبت به انجام تکالیف براساس انگیزش بیرونی هم‌چون جلب تأییدکردن یا اجتناب از تنبیه یا نسبت به بی‌انگیزگی در تنظیم یادگیری، دستیابی به درجات بالاتر، حفظ مطالب و به‌زیستی کلی و عمومی مؤثرتر عمل می‌کند [۳۲]. با این حال، بیشتر پژوهش‌های موجود به حمایت از ارتباط بین انگیزش تحصیلی با به‌زیستی روانی، موفقیت تحصیلی و سازش‌یافتگی اجتماعی اذعان دارند [۳۳]؛ اما این پژوهش‌ها یا دانش‌آموزان را مد نظر قرار داده یا بیشتر بر سلامت عمومی و روانی تأکید می‌کنند. پژوهش حاضر با تأکید بر رفتارهای پرخطر، ارتباط آن را با انگیزش تحصیلی بررسی خواهد کرد.

در مجموع، مرور مطالعات پیشین نشان می‌دهد که پژوهش‌های اندکی نقش هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی را در ارتباط با رفتارهای پرخطر بررسی کرده‌اند [۲۰، ۳۰]. هم‌چنین، پایگاه‌های هویت با منزلت‌های هویت تحصیلی هم‌پوشانی دارد؛ بنابراین، نیاز به پژوهش‌های بیشتری در این زمینه احساس می‌شود. با توجه به این که اکثر جمعیت کشور را جوانان تشکیل می‌دهند و تعداد زیادی از این جوانان در دانشگاه‌ها مشغول به تحصیل‌اند، با توجه به تأثیری که محیط دانشگاه بر شخصیت دانشجویان دارد و شیوع بالای رفتارهای پرخطر در میان دانشجویان، بروز این رفتارها می‌تواند عامل مهم و ناکارآمدی باشد که به‌زیستی، سلامت روانی و جسمانی دانشجویان را تهدید می‌کند و می‌تواند آن‌ها را از مسیر علمی و آیندهٔ تحصیلی منحرف کند. از طرفی، به دلیل اهمیت موضوع یادگیری و تأثیری که هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی در بروز رفتارهای پرخطر دارد، باید عواملی را که باعث بروز این رفتارها می‌شود، شناسایی و اصلاح کرد. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی در بروز رفتارهای پرخطر دانشجو ـ معلمان پسر دانشگاه تربیت‌معلم سبزوار انجام گرفت.

روش بررسی

روش پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع هم‌بستگی است. جامعهٔ آماری پژوهش شامل کلیهٔ دانشجو ـ معلمان پسر دانشگاه

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

فرهنگیان سبزوار در سال تحصیلی ۹۶- ۱۳۹۵ به تعداد ۵۰۰ نفر بودند که از بین این دانشجویان ۲۲۰ نفر با فرمول کوکران برآورد شده و از میان جامعهٔ مذکور به صورت در دسترس انتخاب شدند. داشتن رضایت آگاهانه برای مشارکت در این پژوهش و قرار داشتن در فاصلهٔ سنی ۲۵- ۱۸ از شرایط ورود به مطالعه بود. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامهٔ منزلت‌های هویت تحصیلی، مقیاس انگیزش تحصیلی و پرسش‌نامهٔ رفتارهای پرخطر جوانان استفاده شد. قبل از توزیع پرسش‌نامه‌ها، برای جلب همکاری دانشجویان این کلاس‌ها، ابتدا توضیحات لازم دربارهٔ هدف و اهمیت پژوهش به آن‌ها داده شد و از آن‌ها خواستند که به تمام سؤالات با دقت پاسخ دهند. سپس پرسش‌نامه‌ها بین دانشجویان توزیع شد. پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها، داده‌ها با استفاده از ضریب هم‌بستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به شیوهٔ گام‌به‌گام در نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ تجزیه و تحلیل شد.

۱- مقیاس منزلت‌های هویت تحصیلی (Academic Identity Status): به‌منظور اندازه‌گیری هویت تحصیلی از پرسش‌نامهٔ منزلت‌های هویت تحصیلی Isaacson وWas استفاده شد [۱۵]. این ابزار چهار خرده‌مقیاس و چهل گویه دارد. ده گویهٔ اول مربوط به هویت تحصیلی موفق، ده گویهٔ دوم مربوط به هویت تحصیلی دیررس، ده گویهٔ سوم مربوط به هویت تحصیلی سردرگم و ده گویهٔ چهارم مربوط به هویت تحصیلی دنباله‌رو است. Hejazi و همکاران بیان کردند که مقیاس منزلت‌های هویت تحصیلی روایی و اعتبار قابل قبولی در میان دانش‌آموزان ایرانی داشت که میزان اعتبار هویت موفق ۰/۷۴، اعتبار هویت دیررس ۰/۸۸، اعتبار هویت سردرگم ۰/۸۳ و اعتبار هویت دنباله‌رو را ۰/۴۵ گزارش کرده‌اند. در پژوهش حاضر، میزان اعتبار کل مقیاس منزلت‌های هویت تحصیلی با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۵ به‌دست آمد [۳۵].

۲- مقیاس انگیزش تحصیلی (Academic Motivation Scale): برای اندازه‌گیری میزان انگیزش تحصیلی، از مقیاس انگیزش تحصیلی Harter (۱۹۸۱ و ۱۹۸۰) استفاده شد که ابزاری برای سنجش انگیزش تحصیلی است. این پرسش‌نامه مشتمل بر ۳۳ عبارت است و با یک طیف پنج درجه‌ای لیکرت طراحی شده است که هفده سؤال مربوط به انگیزش درونی و شانزده سؤال مربوط به انگیزش بیرونی است. پرسش‌نامه را Bohrani در سال ۱۳۸۷ ترجمه کرده و روایی سازه و پایایی آن در ویرایش فارسی محاسبه و تأیید شده است؛ به‌گونه‌ای که روایی سازه دو عامل انگیزهٔ درونی و بیرونی را نشان داده و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی در عامل انگیزهٔ درونی به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۶ و عامل انگیزهٔ بیرونی ۰/۶۹ و ۰/۷۲ برآورد شده است. در پژوهش حاضر پایایی کل مقیاس با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۰ به‌دست آمد [۳۶].

۳- پرسش‌نامهٔ رفتارهای پرخطر جوانان (youth risk behavior): این پرسش‌نامه را Ahmadabadi و Zade-Mohammadi در سال ۱۳۹۰ با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی و اجتماعی ایران روی نوجوانان دختر و پسر شهر تهران و برای سنجش رفتارهای پرخطر از جمله رانندگی پرخطر، خشونت، سیگارکشیدن، مصرف مواد مخدر و الکل و رابطه و رفتار جنسی طراحی کرده‌اند. این پرسش‌نامه ۴۸ گویه دارد و پاسخ سؤالات، به‌صورت لیکرت چهار گزینه‌ای کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم است که براساس یک مقیاس چهار درجه‌ای از یک تا چهار نمره‌گذاری می‌شود و میزان آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۹۴ و خرده مقیاس‌ها بین ۰/۷۴ تا ۰/۹۳ گزارش شده است. در پژوهش حاضر، میزان پایایی کل مقیاس با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۲ به‌دست آمد [۳۷].

یافته ها

در جدول شمارهٔ یک، میانگین، انحراف معیار و ضرایب هم‌بستگی پیرسون مؤلفه‌های هویت تحصیلی، انگیزش تحصیلی و رفتارهای پرخطر دانشجویان (۲۲۰ نفر) ارائه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود از بین مؤلفه‌های هویت تحصیلی، هویت موفق با مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی و هویت دنباله‌رو با مؤلفهٔ رابطهٔ جنسی رابطهٔ منفی معناداری داشت. هم‌چنین از بین مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی، انگیزش درونی با مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی رابطهٔ منفی معناداری داشت. سایر روابط بین مؤلفه‌های هویت تحصیلی، انگیزش تحصیلی و رفتارهای پرخطر از لحاظ آماری معنادار نبودند.

در جدول شمارهٔ دو نیز مقدار عددی دوربین واتسون بیانگر استقلال خطاها برای متغیرهای بررسی شده است و شاخص‌های هم‌خطی ضرایب تحمل و تورم واریانس نشان داد که بین متغیرهای پیش‌بین هم‌خطی وجود نداشت و نتایج حاصل از مدل رگرسیون قابل اطمینان است.

در جدول شمارهٔ سه مشخصه‌های آماری رگرسیون چندگانه (گام‌به‌گام) مؤلفه‌های هویت تحصیلی بر رفتارهای پرخطردانشجویان (۲۲۰ نفر) ارائه‌شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار ضریب همبستگی با متغیر ملاک سیگارکشیدن برای مؤلفهٔ هویت موفق ۰/۲۲ و ضریب تعیین برابر ۰/۰۵ است و مقدار ضریب همبستگی با متغیر ملاک رابطهٔ جنسی برای مؤلفهٔ هویت دنباله‌رو برابر ۰/۲۴ و ضریب تعیین برابر ۰/۰۵ است. مقدار ضریب رگرسیون استانداردنشده برای

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

مؤلفه‌های هویت موفق و هویت دنباله‌رو به ترتیب برابر ۰/۰۸- و ۰/۱۴- است و ضریب رگرسیون استانداردشده به ترتیب ۰/۲۲ و ۰/۲۴ است که ضرایب معناداری هستند (P<۰/۰۵). مقدار ضریب تعدیل‌شده نشان می‌دهد که تقریباً بخش کمی از واریانس مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی براساس مؤلفه‌های هویت موفق و هویت دنباله‌رو تبیین می‌شود. هم‌چنین سایر مؤلفه‌ها به خاطر ناچیزبودن قدرت پیش‌بینی نتوانستند وارد مدل رگرسیون شوند.

در جدول شمارهٔ چهار نیز مشخصه‌های آماری رگرسیون چندگانه (گام‌به‌گام) مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی بر رفتارهای پرخطردانشجویان (۲۲۰ نفر) ارائه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار ضریب همبستگی با متغیر ملاک سیگارکشیدن برای مؤلفهٔ انگیزش درونی ۰/۲۷ و ضریب تعیین برابر ۰/۰۷ است و مقدار ضریب همبستگی با متغیر ملاک رابطهٔ جنسی برای انگیزش درونی برابر ۰/۲۶ و ضریب تعیین برابر ۰/۰۷ است. مقدار ضریب رگرسیون استانداردنشده برای مؤلفهٔ انگیزش درونی با متغیر ملاک سیگارکشیدن برابر ۰/۰۷- است و ضریب رگرسیون استانداردشده ۰/۲۷- است. همچنین مقدار ضریب رگرسیون استانداردنشده برای مؤلفهٔ انگیزش درونی با متغیر ملاک رابطهٔ جنسی برابر ۰/۰۸- است و ضریب رگرسیون استانداردشده ۰/۲۶- است که این ضرایب معنادار است (P<۰/۰۵). مقدار ضریب تعدیل‌شده نشان می‌دهد که تقریباً بخش کمی از واریانس مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی براساس مؤلفهٔ انگیزش درونی تبیین می‌شود. هم‌چنین سایر مؤلفه‌ها به‌خاطر ناچیزبودن قدرت پیش‌بینی نتوانستند وارد مدل رگرسیون شوند.

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار و ضرایب هم‌بستگی پیرسون مؤلفه‌های هویت تحصیلی، انگیزش تحصیلی و رفتارهای پرخطر دانشجویان (۲۲۰ نفر)

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	رانندگی خطرناک	خشونت	سیگارکشیدن	مصرف مواد	مصرف الکل	رابطهٔ جنسی
هویت موفق	۳۴/۴۶	۷/۱۸	-۰/۰۶	۰/۰۱	*-۰/۲۲	-۰/۰۸	-۰/۱۱	*-۰/۲۳
هویت دیررس	۳۰	۶/۳۳	-۰/۰۹	۰/۰۴	-۰/۰۶	-۰/۰۶	-۰/۰۷	-۰/۰۶
هویت سردرگم	۲۵/۷۹	۵/۴۶	۰/۰۴	-۰/۰۶	۰/۰۳	-۰/۰۷	-۰/۰۳	-۰/۰۴
هویت دنباله‌رو	۲۹/۹۴	۵/۲۶	-۰/۰۶	-۰/۰۳	-۰/۱۳	-۰/۰۷	-۰/۰۶	*-۰/۲۴
انگیزش بیرونی	۴۵/۱۲	۸/۸۸	-۰/۰۹	۰/۰۷	-۰/۰۲	-۰/۰۲	-۰/۰۳	-۰/۰۳
انگیزش درونی	۵۴/۶۸	۹/۵۳	-۰/۱۴	۰/۰۰۷	**-۰/۲۷	-۰/۱۰	-۰/۱۱	**-۰/۲۶
رانندگی خطرناک	۱۶/۳۰	۶/۰۶						
خشونت	۱۰/۲۸	۳/۵۶						
سیگارکشیدن	۷/۷۸	۲/۷۱						
مصرف مواد	۸/۶۱	۲/۵۱						
مصرف الکل	۹/۶۵	۲/۷۵						
رابطهٔ جنسی	۹	۳/۱۲						

**P<0/01,*P<0/05*

جدول ۲. مقادیر عددی آزمون دوربین واتسون، دامنهٔ ضریب تحمل و عامل تورم واریانس برای بررسی استقلال خطاها و فرضیهٔ هم‌خطی

متغیرملاک	منبع پیش‌بینی	دامنهٔ ضریب تحمل	تورم واریانس	آماره دوربین واتسون
سیگارکشیدن	انگیزش درونی	۰/۹۹	۱	۱/۳۰
	هویت موفق	۱	۱	۱/۲۴
دوستی با جنس مخالف	انگیزش درونی	۰/۹۹	۱	۱/۷۲
	هویت دنباله‌رو	۱	۱	۱/۶۳

جدول ۳. مشخصه‌های آماری رگرسیون چندگانه (گام‌به‌گام) مؤلفه‌های هویت تحصیلی بر رفتارهای پرخطر دانشجویان (۲۲۰ نفر)

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	R	R^2	Df	F	B	Beta	T
سیگارکشیدن	هویت موفق	۰/۲۲	۰/۰۵	(۲۱۹ و ۱)	*۵/۷۶	-۰/۰۸	-۰/۲۲	*-۲/۴۰
رابطهٔ جنسی	هویت دنباله‌رو	۰/۲۴	۰/۰۵	(۲۱۹ و ۱)	*۶/۵۱	-۰/۱۴	-۰/۲۴	*-۲/۵۵

**(P< ۰/۰۵)*

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

جدول ۴. مشخصه‌های آماری رگرسیون چندگانه (گام‌به‌گام) مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی بر رفتارهای پرخطر دانشجویان (۲۲۰ نفر)

متغیرملاک	متغیرپیش‌بین	R	R^2	Df	F	B	Beta	T
سیگارکشیدن	انگیزش درونی	۰/۲۷	۰/۰۷	(۲۱۹ و ۱)	*۸/۴۲	-۰/۰۷	-۰/۲۷	*-۲/۹۰
رابطهٔ جنسی	انگیزش درونی	۰/۲۶	۰/۰۷	(۲۱۹ و ۱)	*۸/۳۲	-۰/۰۸	-۰/۲۶	*-۲/۸۸

(P<۰/۰۵)

بحث

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی در رفتارهای پرخطر دانشجو ـ معلمان پسر دانشگاه تربیت معلم سبزوار انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که از بین مؤلفه‌های هویت تحصیلی، هویت موفق با مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی و هویت دنباله رو با مؤلفه رابطهٔ جنسی رابطهٔ منفی و معناداری داشت ($p <$۰/۰۵) و از بین مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی، انگیزش درونی با مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی رابطهٔ منفی و معنادار داشت ($p<$۰/۰۱)؛ اما سایر روابط بین مؤلفه‌های هویت تحصیلی و انگیزش تحصیلی با رفتارهای پرخطر از نظر آماری معنادار نبودند. نتایج رگرسیون گام‌به‌گام هویت تحصیلی بر مؤلفه‌های رفتارهای پرخطر نشان داد که هویت موفق و هویت دنباله‌رو، مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی را تبیین می‌کنند ($p<$۰/۰۵). هم‌چنین، نتایج رگرسیون گام‌به‌گام انگیزش تحصیلی بر مؤلفه‌های رفتارهای پرخطر نیز نشان داد که انگیزش درونی، مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی را تبیین می‌کند ($p <$۰/۰۵). سایر مؤلفه‌های هویت تحصیلی و هم‌چنین انگیزش بیرونی به دلیل ناچیز بودن قدرت پیش‌بینی وارد مدل رگرسیون نشدند.

یافته‌های بالا با نتایج پژوهش Schwartz مبنی بر ارتباط هویت تحصیلی با سلامت روان و رفتارهای پرخطر، و Dumas و همکاران مبنی بر ارتباط رشد هویت با رفتارهای پرخطر در بزرگسالان، Usefi مبنی بر ارتباط سبک‌های هویت با به‌زیستی روان شناختی، Samimi و همکاران مبنی بر نقش انگیزش تحصیلی در تبیین رفتارهای پرخطر، Mazloumi و همکاران مبنی بر ارتباط انگیزش تحصیلی و رفتارهای پرخطر بهداشتی، Karau وKomarraju مبنی بر ارتباط انگیزش تحصیلی و به‌زیستی عمومی و Oyserman و Smith Elmor مبنی بر ارتباط انگیزش تحصیلی با به‌زیستی روانی همسو است [۱۱، ۱۶، ۱۷، ۲۹، ۳۰، ۳۳، ۳۴].

در تبیین نقش هویت تحصیلی در رفتارهای پرخطر دانشجویان با استناد به پژوهش‌های قبلی می‌توان به نظریهٔ Erickson (۱۹۶۸) اشاره کرد که هویت تحصیلی را نشانهٔ سلامت روانی مطرح می‌کند و هویت در مقابل سردرگمی هویت را نشانهٔ شخصیت در فرد می‌داند[۳۸]. تحقیقات نشان می‌دهد که افراد به کمک هویت است که به تدوینی از خویشتن می‌رسند که اگر این تعریف با واقعیت‌های اجتماعی آنان در تعارض باشد، حالت‌هایی مثل ناپختگی، فشار روانی، مشکلات رفتاری و تحصیلی را تجربه می‌کنند. با توجه به نتایج تحقیقات و ارزیابی‌های مختلف از حالات هویت می‌توان نتیجه گرفت افرادی که هویت بالا دارند یعنی پیشرفته و به تعویق افتاده، بیشتر بر ارزیابی متمرکز بر درون خود متکی هستند و به‌طور کلی، به‌صورت عقلانی و واقعی به شناسایی موقعیت‌های مخاطره‌آمیز محیطی می‌پردازند. افراد متعلق به حالات هویت بالا، در استدلال و تعقل نسبت به افراد با حالات هویت پایین (هویت زودهنگام و آشفته) پیشرفته‌تر هستند. این افراد از نظر روانی، وضعیت خوبی داشته و سازگاری روانی سالمی دارند؛ در مواجهه با مسائل مخاطره‌آمیز به‌شایستگی عمل کرده و درنتیجه بروز رفتارهای پرخطر در افرادی که هویت بالا دارند، کمتر و به‌زیستی روانی بالاتر است[۳۹]. در این راستا، پژوهش Azarniad و همکاران نشان داد که در زمینهٔ رابطهٔ بین هویت سردرگم یا آشفته و به‌زیستی روان‌شناختی رابطهٔ منفی و معنادار وجود دارد. افرادی که در فرایند هویت‌یابی دچار سردرگمی می‌شوند، از به‌زیستی روان‌شناختی پایین‌تری برخوردارند و در معرض گرایش به رفتارهای پرخطرند. بین هویت موفق و به‌زیستی روان‌شناختی رابطهٔ مثبت و معنادار وجود دارد و افرادی که هویت موفق دارند، از به‌زیستی روان‌شناختی بالاتری برخوردارند و نسبت به بروز رفتارهای پرخطر تمایل کمتری دارند [۴۰].

هم‌چنین در تبیین نقش انگیزش تحصیلی در رفتارهای پرخطر دانشجویان با استناد به پژوهش‌های پیشین می‌توان گفت افرادی که انگیزش بیشتری داشته باشند از سلامت روان، اعتماد به نفس، آرامش، مسئولیت‌پذیری، خلاقیت و خودشکوفایی بیشتری برخوردارند [۳۱]. این افراد صفات شخصیتی مثل وظیفه‌شناسی، تجربه‌پذیری و توافق‌پذیری دارند. وجود این صفات در افراد باعث می‌شود آنها گرایش کمتری به رفتارهای

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

پرخطر داشته باشند [۴۲]. انگیزش درونی در هر حوزه‌ای، تحول سالم و سازش‌یافتگی روان‌شناختی هر فرد را به شکل مثبت متأثر می‌سازد و باعث کاهش رفتارهای منفی و پرخطر می‌شود [۴۳]. بدین ترتیب، ارضای نیاز بنیادین روان‌شناختی در قالب انگیزش درونی در محیط‌های مختلف هم‌چون تحصیل می‌تواند به بهزیستی عمومی با شاخصه‌هایی چون حرمت خود (Self-esteem)، عواطف مثبت، سرزندگی (Vitality) و رضایت از زندگی ظاهر شود و به سایر حوزه‌ها در سراسر زندگی گسترش یابد و باعث کاهش رفتارهای پرخطر شود [۴۴]. بر مبنای نظریهٔ خودتعیین‌گری، انگیزش به بافت بستگی داشته و محیط در شکل‌گیری و تداوم انگیزش کمک می‌کند [۴۵]. برخورداری یک دانشجو از انگیزش درونی و خودمختاری در حوزهٔ تحصیل منجر به مطالعه، توجه بیشتر در کلاس و پرسیدن سؤالات بیشتر می‌شود [۴۶]. برای مثال، یافته‌های پژوهش‌ها حاکی از آن است که انگیزهٔ درونی در حیطهٔ تحصیل آثار مثبت بر عملکرد تحصیلی، سازش یافتگی و بهزیستی افراد دارد [۴۲]. هم‌چنین بی‌انگیزگی با شاخصه‌های رفتارهای سازش‌نایافته هم‌چون اضطراب، مصرف الکل و بی‌تفاوتی در قبال مسئولیت رابطه دارد که این مسئله خود انگیزه‌ای قوی برای بروز رفتارهای پرخطر است و ارتباط نزدیکی با ترک تحصیل دارد [۴۱، ۴۸].

نتیجه‌گیری

هویت تحصیلی موفق، هویت تحصیلی دنباله‌رو و انگیزش تحصیلی درونی با مؤلفه‌های سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی رابطهٔ معکوس دارند. هم‌چنین، هویت موفق، دنباله‌رو و انگیزش درونی پیش‌بینی‌های خوبی برای سیگارکشیدن و رابطهٔ جنسی بین دانشجویان هستند. در مجموع می‌توان بیان کرد که دانشجویان از فعال‌ترین و هوشمندترین اقشار جامعه هستند و وجود رفتارهای پرخطر در این افراد، می‌تواند آثار منفی فراوانی بر روند پیشرفت تحصیلی و سایر جنبه‌های زندگی‌شان بگذارد. با آموزش مهارت‌های انگیزش، پیشرفت تحصیلی، هویت و خودآگاهی می‌توان به بهبود علائم روان‌شناختی در آن‌ها کمک کرد. علاوه بر این، یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند برای نظام آموزشی نیز توجه‌برانگیز باشد زیرا پایین بودن میزان انگیزش تحصیلی و عدم هویت‌یابی باعث روی‌آوردن دانشجویان به رفتارهای پرخطر بهداشتی و بعضاً ناسالم می‌شود که اغلب آسیب‌های حسی و روانی را متوجه ایشان می‌سازد و این امر می‌تواند هزینه‌های مالی زیادی برای نظام آموزش عالی داشته باشد. بنابراین، به‌کارگیری و استفاده از برنامه‌های آموزش مهارت‌هایی مثل توانایی تصمیم‌گیری، حل مسئله، برقراری روابط بین فردی و گروهی، خودآگاهی، حل تعارض و مقابله با استرس‌ها و هیجان‌ها به طور چشمگیری می‌تواند از عوارض و هزینه‌های آموزشی و مالی نظام آموزش عالی بکاهد. باوجود تلویحات آموزشی و تربیتی مفیدی که از نتایج این پژوهش استنباط می‌شود؛ هم‌چون سایر پژوهش‌ها محدودیت‌هایی نیز در آن مشاهده می‌شود. از جملهٔ این محدودیت‌ها می‌توان به نداشتنِ دسترسی به تعداد نمونهٔ کافی مد نظر و هم‌چنین دسترسی‌نداشتن به دانشجویان دختر اشاره کرد که امکان تعمیم نتایج را به سایر افراد و جوامع دشوار می‌کند. بنابراین، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی با دیدی کلی‌تر و نمونه‌های بزرگ‌تر به بررسی عوامل روان‌شناختی مهم در بروز رفتارهای پرخطر دانشجویان دختر و پسر پرداخته شده و نتایج آن‌ها با هم مقایسه شود.

تقدیر و تشکر

بدین وسیله از مسئولین و دانشجویان دانشگاه تربیت معلم سبزوار که با حمایت‌های خود زمینهٔ انجام این پژوهش را ممکن ساختند بسیار تشکر و قدردانی می‌کنیم.

تأییدیه اخلاقی

پرسشنامه‌ها بدون نام و هیچ اجباری تکمیل شده است.

تعارض منافع

بین نویسندگان، هیچگونه تعارض منافعی وجود ندارد.

منابع مالی

تمام منبع مالی این پژوهش، توسط خود محققین تامین شده است..

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

References

1. Fathi U, Zakeripour GH. Psychological causes of adolescent high-risk behaviors and identify strategies to deal with it. Police Knowl Capital. 2014; 7(1): 95- 126. [persian].
2. Boostani D. Social capital and risk behavior; Case Study: High school students in Kerman. Soc Sci Facul Literat Hum Univ Mashhad.2012; 9(1): 1-31. [persian].
3. Hale DR, Fitzgerald-Yau N, Viner RM. A systematic review of effective interventions for reducing multiple health risk behaviors in adolescence. Am J Public Health. 2014;104(5): 19-41.
4. Boyer TW. The development of risk-taking: A multiperspective review. Dev Rev. 2006; 26(3): 291-345.
5. Buelow MT. The Influence of Cognitive, Personality and Social Variables: Predicting Changes in Risky Behaviors over a Two Year Interval. [dissertation]. St. Louis (MO): Ohio University: College of Arts and Science; 2005.
6. Greenberger E, McLaughlin CS. Attachment, coping and explanatory Style in late adolescence. Youth Adol. 1998; 27(2): 121-139.
7. McCarthy CJ, Moller NP, Fouladi RT. Continued attachment to parents: Its relationship to affect regulation and perceived stress among college students. Meas Eval Couns Dev. 2001; 33(4): 198-212.
8. Rogers A. Human behavior in the social environment. Routledge; 2013 Apr 26.
9. Wilson MD, Jorffe A. Adolescent medicine. JAMA. 1995; 273(21): 1657-1659.
10. Ellis BJ, Del Giudice M, Dishion TJ, Figueredo AJ, Gray P, Griskevicius V, et al. The evolutionary basis of risky adolescent behavior: implications for science, policy, and practice. Dev Psychol. 2012; 48(3): 598-623.
11. Schwartz SJ, Hardy SA, Zamboanga B L, Meca A, Waterman A S, Picariello S, & e tal. Identity in young adulthood: Links with mental health and risky behavior. Appl Dev Psychol. 2015; 36 (4): 39-52.
12. Schwartz SJ. The evolution of Ericksonian and Neo-Ericksonian identity theory and research: a review and integration. Theory Res. 2001; 1(1): 57- 58.
13. Haaji-Khayat A. Explain different aspects of identity. Psychol Educ Stud. 2003; 7(3): 163- 184. [persian].
14. Abbasi M. Self-determination skills education impact on an optimistic explanatory style, identity and self-determination education elementary school students with learning disabilities in Ahwaz. [dissertation]. St. Louis (MO):Univercity of Ahwaz:__College of Education and Psychology; 2014. [persian].
15. Was CA, Isaacson RM. The development of a measure of academic identity status. Res Educ. 2008; 18(2): 94-105.
16. Dumas TM, Ellis WE, Wolfe DA.Identity development as a buffer of adolescent risk behaviors in the context of peer group pressure and control. Adolesc. 2012; 35(4): 917-927.
17. Usefi M. Intermediation role of identity styles of self-differentiation and psychological well-being of married teachers. [dissertation]. St. Louis (MO): Islamic Azad University of Maevdasht; 2014. [persian].
18. Taheri M, Yaryari F, Sarami Gh, Adibmanesh M. The Relationship between Identity Styles, Happiness and Psychological Welling in University Students. Knowle & Rese in Appl Psychol. 2013; 14(1): 72-88. [persian].
19. Ghazanfari, F. The role of personal and social identity on the well-being of girls and boys. J of Fundamen of mental Helath. 2006; 8(31, 32): 123-130. [persian].
20. Berzonskey MD, Kuk L. Identity style, Psychosocial maturity and academic Performance. PAID. 2005; 39, 235-247.
21. Bosman A. An investigation into the motivation to learn of further education training phase learners in a multicultural classroom [dissertation]. St. Louis (MO): University of South Africa; 2012.
22. Ranjbar M, Fekri K. The effects of training on students' motivation theory first year high school Super Khomeini city. Educ Stud. 2015; 1(1): 112- 134. [persian].
23. Martin A J, Marsh H W, Debus R L. Self-handicapping and defensive pessimism: Exploring a model of predictors and outcomes from a self-protection perspective. Educ Psychol, 2001; 93(1): 87-102.
24. Deci EL, Ryan RM. Intrinsic motivation and self-determination in human behavior. New York: Plenum Press; 1985.
25. Lynch AD, Lerner RM, Leventhal T. Adolescent academic achievement and school engagement: An examination of the role of school- wide peer culture. Young Adolesc, 2013; 42(1): 6-12.
26. Deci EL, Ryan RM. Motivation, personality, and development within embedded social contexts: An overview of self-determi- nation theory. In R. M. Ryan (Ed.), Oxford handbook of human motivation. Oxford, UK: Oxford University Press 2012;26(3): 85-107.
27. Clark MH, Schroth CA. Examining relationships between academic motivation and personality among college students. Learn Indiv Differ. 2010; 20(1): 19-24.
28. Reev J. Understanding motivation and emotion. 4th Ed. Tehran: Virayesh; 2006.
29. Samimi Z, Heyrati H, Ramesh S, Kord Tamini M. Role of Academic Motivation in High-risk Behavior of Vulnerable students. Child Ment Heal. 2016; 3(3): 85-96. [persian].
30. Mazloumi S, Ehrampoush MA, Servat FL, Asghar Shahi M. The study of motivation and its relationship with health risk behaviors among male students.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]

Shaheed Sadoughi Univ of Med Sci, 2010; 18(3): 184-190. [persian].

31. Behzadpoor S, Motahhary Z, Godarzy P. The relationship between problem solving and resilience and high risk behavior in the students with high and low educational achievement. School Psych. 2014; 2(4): 170- 178. [persian].
32. Kodjo CM, Auinger P, Ryan SA. Prevalence of, and f actors associated with, adolescent physical fighting while under the influence of alcohol or drugs. Adolesc Health. 2004; 346 (35), 11-16.
33. Komarraju M, Karau SJ. The relationship between the big five personality traits and academic motivation. Pers indiv differ. 2005; 39(3): 557-567.
34. Oyserman D, Smith GC, Elmore K. "Identity-based motivation: Implications for health and health disparities. Soc Issues. 2014; 70(2): 206-225.
35. Hejazi E, Amani H, Yazdani M A. Evaluate the psychometric characteristics of the Iranian students' academic identity status. Psychol meth & models. 2011; 2 (5): 1-15. [persian].
36. Bohrani M. Validity and reliability of Harter motivation scale. psychol res. 2009;5(1):51-171. [persian].
37. Zadeh-Mohammadi, A., Ahmadabadi, Z. Psychometric characteristics of the formulation and evaluation of risks Iranian teenagers. Psychiat Clin Psychol. 2008; 3 (17): 218-225. [persian].
38. Abdizarin S, Sajjadian P, Shahiad SH, Baianmemar A, Azimi H. Relationship Between Identity Style, Identity Commitment and Psychological Well- being in Guidance Girl students in Qom City. Public Heal. 2010; 9(1): 1-10. [persian].
39. Waterman A S. Idenntity as an aspect of optimal psychological functioning. pers Soc psychol. 1992; 58(4):664- 663.
40. Azarniad A, Madani M, Abolmaali K H. The Relation of Identity Processing Style and Conflict Relation Sterategies With Psychological Well- Being. Psychol. 2016; 20 (3): 346- 360.
41. Shamloo Z S, Cox W M. The relationship between motivational structure, sense of control, intrinsic motivation and university students' alcohol consumption. Addict Behav. 2010; 35(2):140–146.
42. Martin A J, Marsh H W. Academic resilience and its psychological and educational correlates: A construct validity approach. Psychol School. 2006; 43(3): 267-81.
43. Sorebo O, Halvari H, Gulli V F, Kristiansen R. The role of self-determination theory in explaining teachers' motivation to continue to use e-learning technology. Comput Educ. 2009; 53(4): 1177-1187.
44. Patrick H, Knee C R, Canevello A, Lonsbary C. The role of need fulfillment in relationship functioning and well-being: a self-determination theory perspective. Pers Social Psychol. 2007; 92(3): 434-457.
45. Katz I, Kaplan A, Gueta G. Students' needs, teachers' support, and motivation for doing homework: A cross-sectional study. Exp Educ. 2009; 78(2): 246-267.
46. Legault L, Gutsell J N, Inzlicht M. Ironic effects of antiprejudice messages: How motivational interventions can reduce (but also increase) prejudice. Psychol Sci. 2011; 27(6): 519-30.
47. Vansteenkiste M, Zhou M, Lens W, Soenens B. Experiences of autonomy and control among Chinese learners: Vitalizing or immobilizing?. Educ Psychol. 2005; 97(3): 468-473.
48. Carreira JM. Relationship between motivation for learning EFL and intrinsic motivation for learning in general among Japanese elementary school students. System. 2011; 39(1): 90-102.

[Downloaded from edcbmj.ir on 2026-09-15]